

INSPIRATIONSPUNKTER
[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

10. august 2023
2023 - 7672
matpip

Samråd i Erhvervsudvalget den 9. august 2023.
Spørgsmål G-L stillet efter ønske fra Mona Juul (K)

Tak til alle der er dukket op i dag og tak til Mona for at motivere spørgsmålene.

Jeg tror, at jeg taler på alles vegne, der har været involveret i forhandlinger om hjælpepakker, når jeg siger, at det var en voldsom tid. Jeg arbejdede selv ovre i Skatteministeriet for at stille garantier til bl.a. dansk erhvervsliv for beløb, jeg ikke havde forestillet mig, at jeg skulle have med at gøre.

Tusind tak for ordet og invitationen i dag.

Jeg vil starte med at svare på, hvorfor regeringen ikke indkalder til yderligere drøftelser om kompensationsmuligheder til virksomheder og kulturliv ved en ny epidemi. Det er samrådspørgsmål H.

Så vil jeg besvare spørgsmålene G, I og L samlet, fordi de alle handler om erhvervsdrivendes retssikkerhed under epidemier.

Herefter vil jeg svare på, om erhvervslivet skal have mulighed for at blive kompenseret for andre tab end dem, der følger af ekspropriation. Det er samrådsspørgsmål J.

Og til sidst vil jeg svare på, hvordan vi sikrer, at arbejdsgruppens principper for indretningen af hjælpepakker lever videre under kommende regeringer og dermed kommende Folketing. Og det er samrådsspørgsmål K.

Og nu vil jeg starte med at besvare spørgsmål H og give lidt historik på området.

Med den brede *Aftale om en ny epidemilov* som blev lavet i december 2020, blev det også vedtaget at nedsætte en arbejdsgruppe for, hvordan vi indretter hjælpepakker ved fremtidige epidemier.

Arbejdsgruppen blev nedsat i juni 2021 og udkom i december 2021 med en rapport. Rapporten indeholder 18 principper for, hvordan fremtidige hjælpepakker kan designes.

Det fulgte af *Aftale om en ny epidemilov*, at principperne fra rapporten skulle forhandles politisk.

Derfor afholdte den tidligere erhvervsminister sammen med den tidligere kulturminister en række politiske drøftelser med alle erhvervs- og kulturordførerne bag aftalen i løbet af 2022. Her blev rapportens 18 principper også drøftet.

Det fremgår flere steder i rapporten, at indretningen af hjælpepakker bør ske på baggrund af den konkrete fremtidige sundhedskrise og den situation, Danmark måtte befinde sig i.

Jeg er enig i den konklusion og mener stadig ikke, at vi på forhånd skal beslutte, hvordan hjælpepakker til virksomheder og kulturliv skal indrettes, da det vil afhænge af den konkrete situation.

Sammen med kulturministeren orienterede jeg derfor i slutningen af maj kredsen af erhvervs- og kulturordførere bag *Aftale om en ny epidemilov* om, at vi ikke har til hensigt at indkalde til yderligere drøftelser om en politisk aftale om rapportens principper.

Jeg mener derfor ikke, jeg er løbet fra nogen løfter, som skulle fremgå af *Aftale om en ny epidemilov*.

Og nu vil jeg gå videre til besvarelsen af samrådsspørgsmål G, I og L. Jeg vil gerne besvare spørgsmålene samlet, fordi de alle

tre handler om erhvervsdrivendes retssikkerhed under epidemier.

Helt grundlæggende deler jeg ikke præmissen om, at virksomheder er bedst stillet ved, at der på *forhånd* er fastsat regler for kompensation under en epidemi.

Hvis vi på forhånd lægger os fast på konkrete kompensationsmuligheder, vil vi fastlåse vores handlerum ift. at kunne håndtere evt. fremtidige sundhedskriser. Det tror jeg ikke vil gavne virksomhederne, de selvstændige, lønmodtagerne eller samfundet generelt.

Forudsigelighed og retssikkerhed er naturligvis vigtige vilkår for danske virksomheder. Men det er ikke realistisk at tro, at vi på *forhånd* kan beslutte, hvilke kompensationsmuligheder der skal være for erhvervslivet, når vi har at gøre med noget så uforudsigeligt som en mulig epidemi.

Tager vi eksempelvis udgangspunkt i covid-19, så var sygdommen i konstant forandring. Det betød, at vi løbende måtte tilpasse restriktionerne, så vi kunne inddæmme smitten på den mest hensigtsmæssige måde.

Derfor justerede vi også løbende hjælpepakkerne, så de i højere grad dækkede virksomhederne, de selvstændige og kulturlivet.

Helt konkret blev der under covid-19 indgået over 20 brede politiske aftaler i Folketinget om kompensation til virksomheder, kulturliv, foreninger mv.

Alene i Erhvervsministeriet blev der vedtaget over 80 aktstykker og udarbejdet 290 bekendtgørelser. Alt sammen fordi vi skulle tage højde for en række forhold, som hele tiden var under forandring med epidemien.

Heldigvis er en epidemi som covid-19 en sjælden begivenhed, og de fleste af os kommer forhåbentlig aldrig til at opleve en lignende sundhedskrise igen.

Det betyder også, at der er stor sandsynlighed for, at vores samfund ser anderledes ud næste gang en epidemi måtte indtræffe.

Hvis vi på forhånd har etableret kompensationsordninger, kan vi meget vel havne i en situation, hvor ordningerne ikke er tilpasset det samfund, vi lever i, når epidemien rammer.

Jeg mener derfor, at det er afgørende, at vi har mulighed for at skræddersy fx kompensationsordninger, som passer til den enkelte epidemi, og selvfølgelig til det samfund vi lever i. Det mener jeg ikke, vi kan sikre, hvis vi allerede på forhånd har lagt os fast på gældende kompensationsordninger.

I spørgsmål J spørges der til, om jeg mener, at virksomheder kan have behov for at blive kompenseret for andet end ekspropriation.

Det spørgsmål kan jeg svare ganske kort på: Ja, det mener jeg.

Under covid-19 viste det sig hurtigt, at et bredt flertal i Folketinget havde den politiske vilje til at vedtage omfattende kompensationsordninger som følge af de indførte restriktioner.

I alt blev der udbetalt ca. 56 mia. kr. på tværs af alle ordninger fordelt på over 100.000 virksomheder, og mere end 370.000 lønmodtagere har været omfattet af lønkompensationsordningen.

Det viser, at Folketinget er villig til at etablere hjælpepakker og kompensere dansk erhvervs- og kulturliv, når en epidemi som covid-19 rammer vores samfund – også selvom restriktionerne ikke har karakter af ekspropriation. Og det er det centrale her. Så ja til spørgsmålet, og det vidner vores aktivitet i meget høj grad også om.

Jeg er overbevist om, at et bredt flertal i Folketinget igen vil kunne finde sammen om at etablere hjælpepakker, såfremt en ny epidemi måtte ramme os.

I samrådsspørgsmål K spørges der til, hvordan jeg vil sikre, at rapportens principper bliver inddraget og lagt til grund ved indretningen af nye hjælpepakker ved fremtidige epidemier.

Næste gang vi måtte stå i en lignende sundhedskrise, har vi med stor sandsynlighed et Folketing, der er sammensat på en anden måde end i dag, og de folkevalgte politikere vil højst sandsynligt også være nogle andre, end dem der sidder i lokalet her.

Og det må være sådan, at det til enhver tid er det siddende Folketing, der vedtager landets love og det siddende Folketing, der selvfølgelig træffer beslutning om, hvordan hjælpepakker og kompensationsordninger skal se ud ved fremtidige epidemier.

Derfor kan jeg heller ikke love, at et kommende Folketing vil lægge rapportens principper til grund.

Men jeg kan sige, hvad jeg mener. Efter min opfattelse vil det være naturligt at læne sig op ad rapportens 18 udmærkede principper, som hviler på de erfaringer, der er gjort under covid-19. Og mon ikke et fremtidigt Folketing vil være enig i det.

Til sidst vil jeg gerne fremhæve, at hjælpepakkerne har bidraget til en hurtig genopretning af dansk økonomi, og at flere internationale undersøgelser viser, at Danmark økonomisk set kom rigtig godt igennem covid-19-pandemien.

Det er min forventning, at vi hermed har skabt et godt grundlag for at kunne håndtere lignende sundhedskriser i fremtiden.

Det var mine indledende bemærkninger til spørgsmålene.

Tak for ordet.